

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1208

Vragen van de leden **Piri** en **Kathmann** (GroenLinks-PvdA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *nieuwssites die al jaren pro-Chinese desinformatie verspreiden* (ingezonden 15 februari 2024).

Mededeling van Staatssecretaris **Van Huffelen** (van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 12 maart 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Netwerk van nieuwssites verspreidt al jarenlang pro-Chinese desinformatie, ook in Nederland»?¹

Vraag 2

Was u bekend met het netwerk van nieuwssites die zijn opgezet door het Chinese pr-bedrijf Haimai om desinformatie te verspreiden? Zo nee, moet de Rijksbrede strategie effectieve aanpak van desinformatie worden verbeterd zodat dit soort desinformatiecampagnes eerder aan het licht komen en effectief worden aangepakt?

Vraag 3

Kunt u achterhalen hoeveel bezoekers deze nieuwssites per jaar ongeveer hebben?

Vraag 4

Bent u in contact met de andere dertig landen waar het netwerk actief is geweest en zo ja, neemt u initiatief om gezamenlijk deze desinformatiecampagne tegen te gaan?

Vraag 5

Welke poortwachters zijn er die toezicht houden op nieuw aangemaakte websites? In hoeverre is het mogelijk om in een vroeg stadium al te signaleren dat een nieuwe website onderdeel is van een buitenlandse

¹ De Volkskrant, 7 februari 2024, «Netwerk van nieuwssites verspreidt al jarenlang pro-Chinese desinformatie, ook in Nederland» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/netwerk-van-nieuwssites-verspreidt-al-jarenlang-pro-chinese-desinformatie-ook-in-nederland~b9eac34c/#:~:text=Een%20netwerk%20van%20123%20nieuwssites,die%20kritisch%20staan%20tegenover%20Beijing>)

desinformatiecampagne? Speelt het daarbij een rol of een website in het.com,.org of.nl domein wordt geregistreerd?

Vraag 6

Worden deze websites nader onderzocht om dergelijke nepsites voortaan sneller te detecteren?

Vraag 7

Zijn de critici van de Chinese overheid die door de desinformatiecampagne worden geïmpliceerd op de hoogte gesteld dat zij genoemd worden? Worden er maatregelen genomen om hen waar nodig hulp te bieden?

Vraag 8

Welke mogelijkheden heeft u om zulke desinformatiecampagnes tegen te gaan? Biedt de Digital Service Act (DSA) voldoende instrumenten om dit soort desinformatiecampagnes tegen te gaan?

Vraag 9

Kunt u achterhalen of deze nieuwswebsites ook tegen betaling gepromoot zijn op sociale media, en zo ja, hoe groot het bereik van deze posts is geweest en, waar relevant, in het geval van betaalde promotie en advertenties, hoeveel platforms als Facebook en X daaraan verdiend hebben?

Vraag 10

Deelt u de mening dat de huidige gedragscode desinformatie als officiële gedragscode onder de Digital Services Act nu te weinig specifieke, vage tekst en kernprestatie-indicatoren bevat op het gebied van aanbevelingsalgoritmes? Zo ja, bent u het eens dat de gedragscode in combinatie met de DSA op het punt van desinformatie en aanbevelingssystemen in de praktijk niet te handhaven is? Zo ja, bent u van mening dat de gedragscode desinformatie op dat punt moet worden aangepast?

Vraag 11

Staat u open voor het aannemen van meer effectieve maatregelen tegen aanbevelingssystemen, bijvoorbeeld het verbieden van algoritmen gebaseerd op interactie, waarvan we weten dat ze in de praktijk desinformatie in de hand werken? En dat de verplichte niet-gepersonaliseerde aanbevelingssystemen in Artikel 29 DSA altijd de standaard zijn in plaats van gepersonaliseerde aanbevelingssystemen? Zou u hiervoor willen pleiten in de Europese Unie (EU)?

Vraag 12

Deelt u de mening van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) dat er nieuwe Europese wetgeving moet komen die bij grote techbedrijven afdwingt dat dit soort desinformatie-websites geen aandacht krijgen via social media-algoritmes?²

Vraag 13

Deelt u de mening dat het zorgelijk is dat niet alleen Rusland³, maar ook China actief inzet op desinformatiecampagnes om de publieke opinie te beïnvloeden?

Vraag 14

Heeft u informatie dat China en Rusland hierin gezamenlijk optrekken? Zo ja, op welke manier? Op welke manier trekt u samen met de EU, Verenigde Staten (VS) en andere bondgenoten op om deze ondermijning te bestrijden?

² Villamedia, 7 februari 2024, «NVJ: netwerk pro-Chinese nieuwssites leidt tot desinformatie» (<https://www.villamedia.nl/artikel/nvj-netwerk-pro-chinese-nieuwssites-leidt-tot-desinformatie>)

³ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, Zaaknummer 2024Z01501

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de Kamervragen van de leden Piri en Kathmann (GroenLinks-PvdA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over nieuwssites die al jaren pro-Chinese desinformatie verspreiden (ingezonden op 15 februari 2024 met kenmerk 2024Z02574) niet binnen de gebruikelijke termijn van drie weken kunnen worden beantwoord. Vanwege de benodigde interdepartementale afstemming is meer tijd nodig. Ik verwacht u de beantwoording in april te kunnen aanbieden.